

dn. 20.05.2019 r.

Bogdan Żmijewski

**Kancelaria Prezydenta RP
Biuro Dialogu i Inicjatyw
Obywatelskich**

ul. Wiejska 10,
00-902 Warszawa

Prezes Rady Ministrów

ul. Wiejska 4/6/8,
00-902 Warszawa

**Kancelaria Senatu
Biuro Komunikacji Społecznej
Dział Petycji i Korespondencji**

ul. Wiejska 6,
00-902 Warszawa

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8,
00-902 Warszawa

**Agencja Bezpieczeństwa
Wewnętrznego**

ul. Rakowiecka 2A,
00-993 Warszawa

PETYCJA

Pismo w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2014 r. poz. 1195 z późn. zm.).

Niniejszym w interesie publicznym wnoszę o zmianę treści ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami art. 6 w następujący sposób (zmiany zaznaczono na czerwono):

Art. 6. [Cele publiczne]

Celami publicznymi w rozumieniu ustawy są:

- 1) wydzielanie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości pod drogi publiczne, drogi rowerowe i drogi wodne, budowa, utrzymywanie i eksploatacja oraz

wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń drogowych oraz transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;

1a) wydziałenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości pod linie, obiekty i urządzenia kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie oraz eksploatacja;

1b) wydziałanie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja oraz utrzymanie tych lotnisk i urządzeń oraz obiektów;

2) wydziałenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;

2a) wydziałenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji budowa i utrzymywanie sieci transportowej dwutlenku węgla, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tej sieci;

3) wydziałenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji sieci obiektów i budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;

4) wydziałenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń i obiektów wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;

5) opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym nabywanie nieruchomości i ruchomości, ich zajęcie lub wykonywanie robót budowlanych, utrzymywanie i eksploatacja ruchomości i nieruchomości;

5a) ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru

komunistycznego, w tym nabywanie nieruchomości i ruchomości, ich zajęcie lub wykonywanie robót budowlanych, utrzymywanie i eksploatacja ruchomości i nieruchomości;

6) wydzielenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, uczelni publicznych, federacji podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 165 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668), szkół publicznych, państwowych lub samorządowych instytucji kultury w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, obiektów sportowych;

6a) wydzielenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń i urzędów niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia usług powszechnych przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1481 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 1118 i 1629), a także innych obiektów i pomieszczeń oraz urzędów związanych ze świadczeniem tych usług;

7) wydzielenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości służących budowie i utrzymywaniu oraz eksploatacji budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń i urzędów niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;

8) wydzielenie oraz nabywanie lub zajęcie gruntów lub nieruchomości celem poszukiwania, rozpoznawania, wydobywania złóż kopalin objętych własnością górnictwem, w tym budowa, utrzymanie i eksploatacja budynków i budowli oraz urzędów służących tym celom;

8a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla;

9) zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;

9a) ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;

9b) ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;

9c) wydzielanie gruntów pod publicznie dostępne samorządowe: ciągi piesze, place, parki, promenady lub bulwary, a także ich urządzenie, w tym budowa lub przebudowa;
9d) wykonywanie urządzeń lub budowli służących zapobieganiu lub zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

10) inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach;

11) Wydzielanie gruntów i nieruchomości oraz ich nabywanie lub zajęcie celem budowy, utrzymania lub eksploatacji elektrowni lub elektrociepłowni oraz obiektów budowlanych i urządzeń służących produkcji prądu i/lub ciepła;

12) Wydzielanie gruntów i nieruchomości oraz ich nabywanie lub zajęcie celem budowy, utrzymania lub eksploatacji ogólnie dostępnych parkingów publicznych;

13) Wydzielanie gruntów i nieruchomości oraz ich nabywanie lub zajęcie celem budowy, utrzymania lub eksploatacji mieszkań komunalnych dla osób, których nie stać na ich kupno, w tym w kredycie lub najem prywatny i którym mieszkania ustawowo powinna zapewniać gmina.

Komentarz:

Obecna treść przepisów art. 6 dalece niejasna.

Katalog czynności opisanych w ustawie służących realizacji celu publicznego jest tak ograniczony, że wręcz uniemożliwia realizację danego (ustawowego) celu publicznego.

Zadziwia też zróżnicowanie możliwych ustawowo czynności do wykonania, zależnie od celu publicznego. Takie zróżnicowanie nie jest w ogóle uzasadnione.

W istocie ustawa nie zawsze zezwala na podziały (wydzielenia) nieruchomości celem wywłaszczenia lub zajęcia.

Kwestia możliwości nabywania nieruchomości, czy zajęcia terenu celem realizacji celu publicznego nie jest jednoznaczna i w istocie wynika z innych przepisów niż art. 6.

Nie każdy punkt w art. 6 zezwala na budowę, utrzymanie, czy eksploatację.

Ustawa nie widzi różnicy między ruchomością i nieruchomością oraz gruntem i nieruchomością.

Przepisy raz mówią ogólnie o zadaniu publicznym, a innym razem o budynkach, budowlach i urządzeniach związanych z tym zadaniem w kontekście ich realizacji albo tylko o części tych elementów inwestycji.

To jest bałagan wynikający między innymi ze zmian wprowadzanych kolejnymi nowelami.

Szereg celów publicznych w ustawie jest dalece czynnościowo nieokreślona typu „ochrona i opieka nad zabytkami”, ochrona wyginięciem gatunków roślin i zwierząt”, „ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej”.

Szereg działań publicznych nie zostało uznanych za cel publicznych np. wytwarzanie prądu lub prądu i ciepła na sprzedaż oraz budowa mieszkań komunalnych na wynajem, czy budowa parkingów i obiektów transportu oraz komunikacji publicznej.

Braki w merytorycznej treści obecnych przepisów są ewidentne i w istocie wskazują na ograniczenie możliwości wykonywania zadań celu publicznego z uwagi na ograniczony katalog opisanych czynności możliwych do wykonania.

Z treści poprawek wynika, że mimo iż realizacja przedsięwzięcia wymagać mogła pozyskania terenu (gruntu) lub nieruchomości (gruntu z budynkiem/ budowlą, ew. lokalu), to treść przepisów nie była na to przygotowana.

Zapomina się też, że grunt (nieruchomość/ lokal) przed wywłaszczeniem trzeba najpierw wydzielić z jakiejś całości, a służą temu określone procedury, czynności i decyzje administracyjne, których nie opisano w ustawie. Zwracam uwagę na różne procedury wydzielenia.

Obecna treść przepisów opisująca czynności związane z realizacją celu publicznego często pomija niezbędne czynności, chyba z powodu braku świadomości istnienia takiej potrzeby. Nie widzi się też takich czynności, jak zajęcie terenu nieruchomości (czasowe), budowa, eksploatacja, czy użytkowanie, a przecież są to różne stany/ czynności w rozumieniu zobowiązań objętych kodeksem cywilnym.

Proponowane poprawki prowadzą do uporządkowania i ujednolicenia przepisów/ nazewnictwa/ nomenklatury. Wprowadzane są nowe cele publiczne, jak produkcja prądu i ciepła na sprzedaż budowa mieszkań komunalnych.

PS. Wyrażam zgodę na publikację petycji wraz z moim imieniem i nazwiskiem.